

İşığılı sabahlar üçün, çiçeklənən millət üçün,
düşünərək yaşayınlar üçün, səsi dünyaya yayılacaq bir
gənclik üçün, **parlaq bir gələcək üçün**, xoşbəxt bir
ailə üçün, sevincli qəlblər üçün, gülən üzlər üçün,
həyat səhifələrimizi parlaq imza sahiblərinin
qələmi ilə yazmaq üçün

Simurq

Kitabın sahibi

Oxu tarixi

Ürək ver

TUFLİNLƏR

AMİN

Redaktorlar:	Toğrul MUSAYEV Cavid QƏDİR
Korrektor:	Turac ELDARQIZI
Yekun oxunuş:	Azər ELŞADOĞLU
Tərtibatçı:	İsmayıł SÜLEYMANLI
İllüstratorlar:	Qalib MİRZƏLİYEV Elçin CABBAROV
Cildin dizaynerleri:	Azər ƏSGƏRZADƏ İsmayıł SÜLEYMANLI

Amin

TUFLİNLƏR

Bakı, "Simurq" Nəşriyyatı – 2022, 184 səh. / IV nəşr

© Amin / 2017

© Parlaq İmzalar MMC / 2017

Kitabın bütün hüquqları qorunur. İcazəsiz olaraq hər hansı vasitə ilə nəşri və yayılmışması qadağandır.

Simurq Nəşriyyatı	1
Amin	1

SİMURQ – Parlaq İmzalar MMC-yə məxsus markadır.

www.parlaqimzalar.az

simurq@parlaqimzalar.az

facebook.com/simurqkitab

0559697259 / 0559897259

Mətbəə: "AVE PRİNT" MMC

Çap tarixi: 26.09.2022

Sifariş: 41(25)/22

Mündəricat

I fəsil Qəfil HÜCUM	11
II fəsil NORONUN ÇIXIŞI	17
III fəsil ETIRAZ böyüyür	24
IV fəsil ƏQRƏB ilə GÖRÜŞ	32
V fəsil İLAN ilə TANIŞLIQ	40
VI fəsil KOALA ilə GÖRÜŞ	51
VII fəsil KIRPI ilə GÖRÜŞ	56
VIII fəsil LARPINDE qəzinti	63
IX fəsil KENQURU ilə GÖRÜŞ	67

X fəsil	
ARI ilə qÖRÜŞ	75
XI fəsil	
UZUNQULAQ ilə qÖRÜŞ	80
XII fəsil	
AĞACDƏLƏN Həkim	87
XIII fəsil	
QARİŞQA ilə qÖRÜŞ	93
XIV fəsil	
QUNDUZ dişİ	100
XV fəsil	
TÖVBƏKAR TÜLKÜ	105
XVI fəsil	
QARÇA dili	111
XVII fəsil	
MÜBAHİSƏSEVƏRLƏR	116
XVIII fəsil	
CİRTDANGİL	119
XIX fəsil	
SƏRÇƏ VƏ QARANQUS	124
XX fəsil	
TUTUQUŞUKİMİLƏR	127
XXI fəsil	
BAYQUŞLARIN SÖHBƏTİ	135

XXII fəsil MİMİK RİYALAYANLAR	147
XXIII fəsil FƏDAKARLIQ	149
XXIV fəsil BOLCLARIN YUVASI	152
XXV fəsil DÖYÜŞ	158
XXVI fəsil TƏKBASINALIQ	162
XXVII fəsil QARTAL İLƏ GÖRÜŞ	165
XXVIII fəsil İLƏN CƏSARƏTİ	169
XXIX fəsil İTKİ	173
XXX fəsil OŞANIN QƏRARI	176

A63235395.

*Bu kod mənə kitab çıxarmağım üçün
dostum tərəfindən verilmiş ilk
50 manatın kodudur.*

I Fəsil

Biri var idi, biri yox idi. Sonsuz səma yaradılmış, göylər ulduzlarla bəzədilmişdi... Yerlər döşədilmiş, sarsılmaz dağlarla bərkidilmiş, yer üzünə cürbəcür heyvanlar səpələnmişdi... Buludları hərəkətə gətirən küləklər əsmiş, sonra o buludlardan şıril-şıril tökülen yağmur endirimmiş, növbənöv gözəl bitkilər yetişdirilmiş, onlardan da çeşidli toxumlar çıxarılmışdı. Kol-kosları səs bürümüş, toz hər tərəfi basmışdı.

Tuflinlər ağacların arası ilə, gizlənə-gizlənə, güc-bəla ilə qaçırdılar. Vəhşi bolclar arxalarınca düşmüş, onları qarabaqara izləyirdilər. Bolcların dişlerinin qıçırması, iri və sürətli addımlarının səsi onları yaman qorxudurdu. Qaçmaqdan yorulmuş, tövşüyür, ləhləyirdilər. Qorxu qaçanlara hər yeri yön bəlirləyirdi. Yaziq tuflinlər qorxu-

Tuflinlər

lərindən hara getdiklərini bilmədən hey qaçıր, bəzən isə çıxılmaza dirənirdilər. Sağ qalanların hamısı bir istiqamətə qaçırdılar.

Qaçanlardan biri:

– Hərə bir tərəfə qaçın, yoxsa hamımızı tutmaq rahat olacaq, – dedi.

Onun bu sözündən sonra tuflinlər pərən-pərən oldular. Elə bu vaxt qaçanlardan biri çırpiya ilişib yixıldı. Heç biri qayıdır ona kömək edə bilmədi. Arxasınca qaçan bolc onu yaxalayıb: “Marrıı, marrıı”, – deyə mırıldadı. Bu, zəfər nidası idi. Ancaq hələ də başqa bolclar tuflinləri qovurdu. Tuflinlər çarəsizcə hərəsi bir tərəfə qaçırdılar.

“Marrıı”, “marrıı” səsləri azalıb, nəhayət, kəsildi. Bu, qaçanların hamısının tutulmasına işarə idi. Cəmi bircə tuflin tutulmamış qalmışdı, onun arxasınca bolc qaçırdı. Bu qovhaqov xeyli vaxt idi gedirdi. Tuflin çayın üstünə yixilmiş bir ağaca çıxdı. O tərəfə keçmək istəyəndə ağacın yarısının qırıldığı görüb, lap uc hissəsində dayandı. Bolc artıq onu tutduğunu sanıb yavaşladı. Asta-asta kuncə sıxılan tuflinə yaxınlaşdı. Elə bu an tuflin düşmənin əlinə keçməmək üçün özünü çaya atdı. Bolc tələsik ağacdan enib çayın qırığı ilə qaçmağa başladı. Çayaşa-

ğı gedən tuflin boğulmamağa çalışır, həm də ələ keçməkdən qorxduğu üçün kənara çıxa bilmirdi. Asta-asta bolcun olmadığı sahilə doğru üzməyə başladı. Ancaq çay sürətlənmişdi. Nə qədər əlləssə də, sahilə yetişə bilmirdi. Bacar-mayacağını anlayıb, gücünü qorumaq üçün özünü axının ixtiyarına buraxdı. Sahillə qaçan bolc tuflinin şəlalədən aşağıya düşdüyüyü görüb, suyun üzünə çıxacağını gözlədi. Ancaq tuflin görünmədi. Bolc çaya baxıb gözlədi... göz-lədi, axır çıxb getdi. O gedəndən sonra tuflin üzə çıxdı. Ancaq hərəkətsiz idi. Beləcə axdı... axdı... daha sonra çayın lal axıntısında qırağa sürüklənib ilişib dayandı. Düz bir gün ordaca qaldı...

***

Günəş iki gün idi ki, görünmürdü; nəhayət, buludların arxasından çıxb, öz şəfəqlərini şəf-qətlə hər yerə səpələdi. Günəşin imisti şəfqətini hiss edən tuflin yavaş-yavaş özünə gəldi. Yor-ğun, gücsüz halda ayağa qalxıb, birtəhər yeri-məyə başladı. O, xeyli yol getdi... Sonunda yem toplayan tuflnlərlə rastlaştı. Onları görcək sevinib yanlarına qaçıdı. Çatar-çatmaz huşunu itirib yixıldı. Yem toplayanlar yad tuflini görüb tərəddüd etmədən öz yuvalarına apardılar. Xeyli vaxtdan sonra oyanan tuflin kömək etdiklərinə

Tuflinlər

görə onlara təşəkkür etdi. Tuflinləri onun təşəkküründən daha çox buraya necə gəlib çıxmağı maraqlandırırdı.

O təmkinlə dedi:

– Adım Susaldır. Buradan çox uzaqlarda yaşayıram. Bir gün qəfil bolclar yuvamıza hücum edərək hamımızı tutdular. Bircə mən canımı qurtara bildim. İndisə gedəcək nə yuvam, nə də ailəm var, – Susal bunları deyərkən hüznlənib qəribsədi.

Həmi bu balaca tuflinin bolclardan qurtuluşunu biləndə təəccübənmiş, çox güclü olduğunu sanmışdı. Çünkü onlardan qaçmaq asan məsələ deyildi. Hələ-hələ bu yaşda olan tuflin üçün isə bu, mümkünüsüz görünürdü.

Noronun başçılığı altında yaşayan tuflinlər Susala özləri ilə yaşamağa icazə verdilər. Dəstəyə yeni qoşulan tuflin onlarla birgə yem toplayır, işləyir və yatırırdı. Nə qədər yad olsa da, tezliklə özünə dost tapmış, onlarla mehribanlaşmışdı.

II Fəsil

Bundan çox-çox illər əvvəl uzaq Larpin di-yarında iri gözləri, uzun burnu, bir də çox uzun buynuzları olan çecələ barmaq boyda böcəklər yaşayırırdı. Onlar özlərini torpaq zəhmətkeşləri, əməksevər tuflinlər adlandırdılar. Tuflinlər torpağın dərinliklərində yuva qurub orda yaşayırdılar. Ancaq yem toplamaq üçün torpağın üstünə çıxırdılar. Torpağın səthinə çıxdıqları vaxtda bir sıra çətinliklərlə, yəni düşmənlərlə qarşılaşırdılar. Onların ən qorxulu düşmənləri isə yekə, iki qarış böyüklüyündə, qazıcı, güclü əlləri olan siçanaoxşar bolclar idi. Bolclar yer altında yaşayan tuflinlərin səsini eşidən kimi, iti dırnaqları ilə gizləndikləri yeri qazır, onları tutub harasa aparırdılar. İndiyədək o tuflinlərdən nə qayıdan olmuşdu, nə də səs-sorağı çıxan. Tuflinlər dü-

Tuflinlər

Şünürdülər ki, bolclar ələ keçirdiklərini yeməyə aparır. Hətta onların arasında belə bir şayiə var idi ki, hansısa tuflin, bolcların tutub apardıqları tuflinlərdən birini yediyiğini görüb. Ancaq o tuflinin kim olduğu bilinmirdi. Bəlkə də, çoxdan olmuş hadisə idi.

Bolclar o qədər qorxulu idi ki, heç kim onların arxasında getməyə cürət etməmişdi. Tuflinlər qorxulu düşməndən birdəfəlik xilas olmaq üçün bolcları öldürməli olduqlarını yaxşı bilirdilər. Ancaq buna cəsarətləri çatmırıldı. Düşmənlə vuruşmadıqları üçün onların güclü olduqlarını sanmış, ləp qorxmışdular. Savaşdan qaçış onları zəif, düşmənlərini isə məğlubedilməz etmişdi. Tuflinlər düşmənlərin hücumundan qorunmaq üçün dolanbaclı yollar, bir-birlərindən aralıda yuvalar qurmuşdular.

Tuflinlərin başçısı əvvəllər cəsur və güclü olmuş, amma indi xeyli yaşlanmış Noro idi. O, gəncliyində bolclarla vuruşmuş və sağ qalmağı bacarmışdı. Noro bu döyüşkənliyinə və qorxmazlığına görə başçı təyin edilmişdi. Bu cür qəhrəmanlıqlardan sonra Noro özünü məsul sayır, özünəarxayınlıqla deyirdi:

– Bugünəcən olan mübarizələr bizim xeyrimizə olmayıb, ancaq indi vəhşi bolclardan qur-

tulmağın bircə yolu var; daha dərinlərə enib oralarda yuvalar salmaq. Əgər dərin qazsaq, bolclar hey qazib, qazib bizim burda olmadığımızı və başqa yerə getdiyimizi düşünüb, sonda çıxıb gedəcəklər. Onlardan ancaq bu yolla qurtula bilərik.

Noro həm başçı olduğuna, həm də keçmiş qəhrəmanlığına görə digər tuflinləri özünə inandırmışdı. Ancaq qazıntılar hələ də Noronun düşündüyü qədər dərinləşməmişdi. Bir yandan qazıntılar gedir, bir yandan da bolclar hücum edib, tutduqları tuflinləri aparırdılar. Hücumlara görə sayıları getdikcə azalır, qazıntı işləri ləngiyirdi. Gecikmək onların əleyhinə işləyir, gecikmək onlar üçün ölümə bərabər idi.

Hər hücum böyük itkilər bahasına başa gəlirdi. Bu itkilər tuflinlər arasında düşkünləşməyə səbəb olur, onları illərlə apardıqları mübarizədən soyudurdu. Mübarizədən soyuma onları məhvə aparırdı. Noro bunu duyur, işin qalmağından, tuflinlərin soyumağından ehtiyat edir, onları işlərindən əməllicə yapışmaları üçün tez-tez təşviq edirdi.

Sağ qalan tuflinlər tutulanların yerinə də işləməli olurdular. Hər hücumdan sonra Noro təmtəraqlı və şücaətli çıkışlar edir, tuflinləri hə-

Tuflinlər

vəsləndirirdi. O bilirdi ki, tuflinlərə yalnız belə sözlər ümid verir, dəyanətlərini artırırırdı. Hər məğlubiyyətdən sonra deyirdi:

– Məğlubiyyət dəyişə biləcəyimiz şeydir. Biz bu savaşda çox itki verdik, sevdiklərimizi, yoldaşlarımızı itirdik. Ancaq keçmişlə yaşamaq olmaz. Keçmişimiz, məğlubiyyətlərimiz dərs almağımız üçündür. Keçmiş unudun. Onu göz yaşlarınızla deyil, qəzəbinizlə anın. Qəzəb sizə güc verəcək. Düşmənlə qarşılaşmaqdan, onunla savaşmaqdan qorxmayacaqsınız. Onlar bizim müvəqqəti düşmənlərimizdir. Əbədi düşmən ola bilməzlər. Olan oldu. İndi biz sevdiklərimizin intiqamını almaq üçün onların da yerinə işləməli, savaşmalıyıq. Ümidsizliyə qapılmamalıyıq. Məğlubiyyətdən çox zəfəri düşünməli, onu xəyal etməliyik. Bu bizi daha əzmlı edəcək. Bəli, məğlub olub uduzmuşuq. Hər məgluba qisas lazımları kimi, bizə də qisas lazımdır. Qisas indi düşmən tərəfindən tutulmuş, öldürülmüş olanların yerinə işləməkdədir. Biz zəhmət çəkəcəyik, işləyəcəyik, işləyəcəyik, nəhayət, onlardan xilas olacağıq. Xilas və azadlıq həmişə baha başa gəlir. Gedənləri daha düşünməyin. Hər şeyə ləyaqətlə dözmək lazımdır. Onları və olanları düşünüb təəssüflənməklə düşmənə kömək etmiş oluruq.

Tuflinlər Noronun bu dediklərindən sonra daha çox qazmağa başlayırdılar. Onlar bütünlükə Noroya inanırdılar.

İnandığın kəslərdən xoş söz eşitmək həmişə ümid bəxş edir; bu, tuflinlərdə də belə idi.